

**AGH**AGH UNIVERSITY OF SCIENCE
AND TECHNOLOGY

Nazwa modułu: Zarządzanie finansami przedsiębiorstw

Rok akademicki: 2016/2017 Kod: ZZP-2-202-ZF-s Punkty ECTS: 6

Wydział: Zarządzania

Kierunek: Zarządzanie Specjalność: Zarządzanie finansami

Poziom studiów: Studia II stopnia Forma i tryb studiów: Stacjonarne

Język wykładowy: Polski Profil kształcenia: Ogólnoakademicki (A) Semestr: 2

Strona www: —

Osoba odpowiedzialna: dr hab. inż. Bek-Gaik Bogusława (bbek@zarz.agh.edu.pl)

Osoby prowadzące: prof. nadzw. dr hab. inż. Surowiec Anna (asurow2@zarz.agh.edu.pl)
dr hab. inż. Bek-Gaik Bogusława (bbek@zarz.agh.edu.pl)

Opis efektów kształcenia dla modułu zajęć

| Kod EKM | Student, który zaliczył moduł zajęć wie/umie/potrafi | Powiązania z EKK | Sposób weryfikacji efektów kształcenia (forma zaliczeń) |
|---------|---|------------------------------------|--|
| Wiedza | | | |
| M_W001 | Definiuje cele i zakres zarządzania finansami oraz podstawowe decyzje w obszarze zarządzania finansami tj. decyzje inwestycyjne i finansowe | ZP2A_W01, ZP2A_W02 | Aktywność na zajęciach, Egzamin |
| M_W002 | Definiuje rodzaje ryzyka w decyzjach inwestycyjnych oraz sposoby jego eliminowania | ZP2A_W04, ZP2A_W12 | Wykonanie ćwiczeń, Egzamin |
| M_W003 | Potrafi samodzielnie uzupełniać wiedzę wykorzystując różne źródła informacji | ZP2A_W01, ZP2A_W13 | Wykonanie projektu, Egzamin |
| M_W004 | Wyjaśnia czynniki determinujące wyniki finansowe | ZP2A_W15 | Wykonanie ćwiczeń, Aktywność na zajęciach, Egzamin |
| M_W005 | Opisuje użyteczność informacyjną podstawowych sprawozdań finansowych | ZP2A_W14, ZP2A_W12, ZP2A_W11 | Wykonanie ćwiczeń, Aktywność na zajęciach, Egzamin |
| M_W006 | Definiuje i wyjaśnia pojęcie struktury kapitałowej oraz czynników ją determinujących | ZP2A_W14, ZP2A_W12 | Wykonanie ćwiczeń, Aktywność na zajęciach, Egzamin |

| | | | |
|---------------------|---|------------------------------|---|
| M_W007 | Definiuje koncepcje zarządzania wartością przedsiębiorstwa, wyjaśnia czynniki tworzące wartość przedsiębiorstwa | ZP2A_W14 | Wykonanie ćwiczeń, Aktywność na zajęciach, Egzamin |
| M_W008 | Opisuje i potrafi dokonać porównania różnych źródeł finansowania | ZP2A_W12 | Wykonanie projektu, Egzamin |
| M_W009 | Opisuje podstawowe kategorie związane z zarządzaniem płynnością finansową w przedsiębiorstwie | ZP2A_W15 | Wykonanie ćwiczeń, Aktywność na zajęciach, Egzamin |
| M_W010 | Wyjaśnia metody i narzędzia stosowane w zaawansowanej analizie finansowej, definiuje i objaśnia mierniki wartości dodanej | ZP2A_W10, ZP2A_W12, ZP2A_W15 | Wykonanie ćwiczeń, Aktywność na zajęciach, Egzamin |
| M_W011 | Wyjaśnia cele i narzędzia budżetowania kapitałowego w przedsiębiorstwie | ZP2A_W14, ZP2A_W12 | Wykonanie ćwiczeń, Aktywność na zajęciach, Egzamin |
| Umiejętności | | | |
| M_U001 | Potrafi samodzielnie dokonać metody wyceny wartości przedsiębiorstwa przygotowując wcześniej plan finansowy | ZP2A_U04, ZP2A_U02, ZP2A_U08 | Wykonanie ćwiczeń |
| M_U002 | Potrafi oceniać kondycję finansową przedsiębiorstwa, objaśniać ewentualne symptomy zagrożeń | ZP2A_U05, ZP2A_U06 | Wykonanie ćwiczeń, Wykonanie projektu, Aktywność na zajęciach |
| M_U003 | Potrafi dokonać analizy źródeł finansowania inwestycji | ZP2A_U05, ZP2A_U04 | Wykonanie ćwiczeń |
| M_U004 | Potrafi objaśnić cele i funkcje zarządzania aktywami obrotowymi w przedsiębiorstwie | ZP2A_U04 | Wykonanie ćwiczeń, Aktywność na zajęciach, Egzamin |
| M_U005 | Potrafi skonstruować całościowy plan finansowy przedsiębiorstwa | ZP2A_U04, ZP2A_U02, ZP2A_U08 | Wykonanie ćwiczeń |

Matryca efektów kształcenia w odniesieniu do form zajęć

| Kod EKM | Student, który zaliczył moduł zajęć wie/umie/potrafi | Forma zajęć | | | | | | | | | | |
|---------------|---|-------------|-----------------------|-------------------------|----------------------|----------------|---------------------|--------------------|------------------|---------------------|------|------------|
| | | Wykład | Ćwiczenia audytoryjne | Ćwiczenia laboratoryjne | Ćwiczenia projektowe | Konwersatorium | Zajęcia seminaryjne | Zajęcia praktyczne | Zajęcia terenowe | Zajęcia warsztatowe | Inne | E-learning |
| Wiedza | | | | | | | | | | | | |
| M_W001 | Definiuje cele i zakres zarządzania finansami oraz podstawowe decyzje w obszarze zarządzania finansami tj. decyzje inwestycyjne i finansowe | + | + | - | - | - | - | - | - | - | - | - |
| M_W002 | Definiuje rodzaje ryzyka w decyzjach inwestycyjnych oraz sposoby jego eliminowania | + | + | - | - | - | - | - | - | - | - | - |

| | | | | | | | | | | | | | |
|--------------|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|
| M_W003 | Potrafi samodzielnie uzupełniać wiedzę wykorzystując różne źródła informacji | + | - | - | - | - | - | - | - | - | - | - | - |
| M_W004 | Wyjaśnia czynniki determinujące wyniki finansowe | + | + | - | - | - | - | - | - | - | - | - | - |
| M_W005 | Opisuje użyteczność informacyjną podstawowych sprawozdań finansowych | + | + | - | - | - | - | - | - | - | - | - | - |
| M_W006 | Definiuje i wyjaśnia pojęcie struktury kapitałowej oraz czynników ją determinujących | + | + | - | - | - | - | - | - | - | - | - | - |
| M_W007 | Definiuje koncepcje zarządzania wartością przedsiębiorstwa, wyjaśnia czynniki tworzące wartość przedsiębiorstwa | + | - | - | - | - | - | - | - | - | - | - | - |
| M_W008 | Opisuje i potrafi dokonać porównania różnych źródeł finansowania | + | + | - | - | - | - | - | - | - | - | - | - |
| M_W009 | Opisuje podstawowe kategorie związane z zarządzaniem płynnością finansową w przedsiębiorstwie | + | + | - | - | - | - | - | - | - | - | - | - |
| M_W010 | Wyjaśnia metody i narzędzia stosowane w zaawansowanej analizie finansowej, definiuje i objaśnia mierniki wartości dodanej | + | + | - | - | - | - | - | - | - | - | - | - |
| M_W011 | Wyjaśnia cele i narzędzia budżetowania kapitałowego w przedsiębiorstwie | + | + | - | - | - | - | - | - | - | - | - | - |
| Umiejętności | | | | | | | | | | | | | |
| M_U001 | Potrafi samodzielnie dokonać metody wyceny wartości przedsiębiorstwa przygotowując wcześniej plan finansowy | + | + | - | - | - | - | - | - | - | - | - | - |
| M_U002 | Potrafi oceniać kondycję finansową przedsiębiorstwa, objaśniać ewentualne symptomy zagrożeń | + | + | - | - | - | - | - | - | - | - | - | - |
| M_U003 | Potrafi dokonać analizy źródeł finansowania inwestycji | + | + | - | - | - | - | - | - | - | - | - | - |
| M_U004 | Potrafi objaśnić cele i funkcje zarządzania aktywami obrotowymi w przedsiębiorstwie | + | + | - | - | - | - | - | - | - | - | - | - |
| M_U005 | Potrafi skonstruować całościowy plan finansowy przedsiębiorstwa | + | + | - | - | - | - | - | - | - | - | - | - |

Treść modułu zajęć (program wykładów i pozostałych zajęć)

Wykład

1. Wprowadzenie do zagadnień zarządzania finansami – cel i przedmiot zarządzania finansami, kryterium maksymalizacji wartości firmy, interakcje decyzji inwestycyjnych i decyzji finansowych w przedsiębiorstwie.
2. Zawartość informacyjna sprawozdań finansowych – Bilans – główne źródło informacji o sytuacji majątkowej; rachunek zysków i strat – informacja o wyniku finansowym; informacja dodatkowa – treść i elementy; rachunek przepływów środków pieniężnych, jego treść i elementy; zestawienie zmian w kapitale (funduszu) własnym; sprawozdanie z działalności jednostki.
3. Analiza sytuacji finansowej przedsiębiorstwa – ocena płynności finansowej – zarządzanie elementami kształtującymi płynność finansową jednostki; analiza kapitału obrotowego netto; ocena stopnia zadłużenia przedsiębiorstwa, analiza sprawności działania, analiza rentowności przedsiębiorstwa, ocena rynkowej wartości przedsiębiorstwa, analiza czynników kształtujących wynik finansowy, model Du Pont'a; wykorzystanie analizy finansowej do przewidywania upadłości firmy, ograniczenia analizy finansowej; mierniki wartości dodanej w analizie finansowej.
4. Teoria struktury kapitału, koszt kapitału – dźwignia finansowa; opłacalność korzystania z kapitału zewnętrznego; leasing, factoring, opłacalność źródeł finansowania, struktura kapitału a wartość firmy.
5. Ryzyko i mechanizmy dźwigni w działalności przedsiębiorstwa.
6. Planowanie finansowe w przedsiębiorstwie – metoda zmian proporcjonalnych; sprawozdania finansowe pro forma; metoda zintegrowanego planowania finansowego.
7. Preliminowanie wydatków kapitałowych – budżetowanie kapitałowe – proste (statyczne) techniki oceny inwestycji; techniki oparte na zdyskontowanych przepływach pieniężnych (NPV – metoda wartości zaktualizowanej netto, IRR – metoda wewnętrznej stopy zwrotu, MIRR – zmodyfikowana wewnętrzna stopa zwrotu); ryzyko w decyzjach inwestycyjnych.
8. Koncepcje wartości a wartość przedsiębiorstwa – pojęcie wartości; wartość firmy w ujęciu księgowym; przedsiębiorstwo jako przedmiot wyceny; nośniki wartości przedsiębiorstwa
9. Wycena wartości przedsiębiorstw – metody majątkowe; metoda wartości księgowej; metoda wartości likwidacyjnej; metoda wartości odtworzeniowej; metody porównawcze (rynkowe); metody mieszane; metody dochodowe.
10. Wycena przedsiębiorstwa metodą DCF – istota i założenia DCF; rodzaje przepływów pieniężnych; średni ważony koszt kapitału WACC; koszt kapitału własnego na podstawie modelu wyceny aktywów CAPM; współczynnik siły ryzyka beta (β), ustalanie kosztu kapitału obcego.
11. Kreacja wartości przedsiębiorstwa i metoda pomiaru – EVA® – wprowadzenie i interpretacja, szacowanie miernika, korzyści z zastosowania EVA w organizacji.
12. Międzynarodowe aspekty zarządzania finansami przedsiębiorstwa – stopy procentowe, kursy walut, ryzyko inwestycji zagranicznych.

Ćwiczenia audytoryjne

1. Analiza sytuacji finansowej przedsiębiorstwa (analiza pionowa, pozioma, analiza wskaźnikowa).
2. Opłacalność korzystania z kapitału zewnętrznego.
3. Porównanie opłacalności różnych źródeł finansowania.
4. Analiza typowych strategii finansowych przedsiębiorstwa.
5. Planowanie zapotrzebowanie na kapitał obrotowy netto.

6. Konstrukcja planu finansowego przedsiębiorstwa metodą stałego procentu od sprzedaży.
7. Preliminowanie wydatków kapitałowych – budżetowanie kapitałowe.
8. Metody oceny przedsięwzięć inwestycyjnych – mierniki proste i dyskontowe.
9. Metody analizy ryzyka w przedsięwzięciach inwestycyjnych.
10. Wycena wartości przedsiębiorstwa – metody majątkowe, dochodowe i mieszane.
11. Zastosowanie mierników wartości dodanej w ocenie działalności i w prognozach finansowych.
12. Metoda zintegrowanego planowania finansowego.

Sposób obliczania oceny końcowej

Średnia ważona:

Ocena końcowa = 40% ocena z ćwiczeń + 60% ocena z egzaminu

Wymagania wstępne i dodatkowe

Wymagana wiedza z zakresu podstaw ekonomii, rachunkowości, matematyki finansowej

Zalecana literatura i pomoce naukowe

1. Eugene E. Brigham.: Podstawy zarządzania finansami, PWN, Warszawa 1996
2. Pluta W., Planowanie finansowe w przedsiębiorstwie, PWE Warszawa 1999.
3. Szablewski, Wycena i zarządzanie wartością firmy, Warszawa Poltext 2004
4. Bednarski L., Analiza finansowa w przedsiębiorstwie, PWE, Warszawa 2007
5. Richard A. Brealey, Stewart C. Sajers: Podstawy finansów przedsiębiorstwa, PWN, Warszawa 1999.
6. Rutkowski A., Zarządzanie finansami przedsiębiorstw, PWE, Warszawa 2002,
7. Czekaj J, Dresler Z., Zarządzanie finansami przedsiębiorstw, podstawy teorii, PWN, Warszawa 2002
8. Szczepankowski P., Wycena i zarządzanie wartością przedsiębiorstwa, PWE, Warszawa 2007.

Publikacje naukowe osób prowadzących zajęcia związane z tematyką modułu

1. Walińska E., Bek-Gaik B., Gad J., Rymkiewicz B., Sprawozdawczość przedsiębiorstwa jako narzędzie komunikacji z otoczeniem. Wymiar finansowy i niefinansowy, Wydawnictwo Uniwersytetu Łódzkiego, 2015;
2. Bek-Gaik B., Sprawozdawczy wymiar rachunku wyników w warunkach globalnego rynku, Wydawnictwo Uniwersytetu Łódzkiego, 2013;
3. Bek-Gaik B., Sprawozdanie z całkowitych dochodów jako nowy element sprawozdania finansowego – wybrane aspekty teoretyczne i praktyczne, Zeszyty Naukowe / Uniwersytet Szczeciński nr 760. Finanse, Rynki Finansowe, Ubezpieczenia, 2013 nr 59 Zarządzanie finansami : mierzenie wyników przedsiębiorstw i ocena efektywności inwestycji, s. 21–37;
4. Bek-Gaik B., Prezentacja informacji o dokonaniach spółki w sprawozdaniu finansowym – podejście standardowe czy indywidualne? [W:] S. Sojak (red.) Rachunkowość : dylematy praktyki gospodarczej, Wydawnictwo Naukowe Uniwersytetu Mikołaja Kopernika, 2012, S. 85–102;
5. Bek-Gaik B., Ocena ekonomicznej efektywności inwestycji [W:] D.Cichoń, K.Jurek, B.Rogatko (red.), Nieruchomości w Polsce : pośrednictwo i zarządzanie : kompendium, Wyd. 3, uzup., poszerz. i popr. — Warszawa ; Kraków : Europejski Instytut Nieruchomości, 2012, S. 405–436;
6. Bek-Gaik B., Rymkiewicz B., Tendencje rozwoju sprawozdawczości zintegrowanej w praktyce polskich spółek giełdowych, Zeszyty Naukowe / Uniwersytet Szczeciński Finanse, Rynki Finansowe, Ubezpieczenia 2016 nr 1 (79) Rynek kapitałowy i zarządzanie wartością, s. 767–783.

Informacje dodatkowe

Do przystąpienia do egzaminu wymagane jest uzyskanie zaliczenia z ćwiczeń.

W sprawach nieuregulowanych w niniejszym sylabusie obowiązuje REGULAMIN STUDIÓW PIERWSZEGO I DRUGIEGO STOPNIA AKADEMII GÓRNICZO-HUTNICZEJ IM. STANISŁAWA STASZICA W KRAKOWIE Regulamin ćwiczeń audytoryjnych z przedmiotu Zarządzanie Finansami Przedsiębiorstw w roku akademickim 2016/2017

§1 Obecności

1. Obecność studenta jest obowiązkowa na ćwiczeniach audytoryjnych.

2. Uczestnictwo studenta w zajęciach potwierdzone jest wpisem studenta na listę obecności.
3. Każdą nieobecność student zobowiązany jest usprawiedliwić na pierwszych ćwiczeniach audytoryjnych następujących po ustaniu przyczyny nieobecności, poprzez okazanie prowadzącemu zwolnienia lekarskiego poświadczającego niezdolność studenta do uczestnictwa w zajęciach.
4. W nadzwyczajnych sytuacjach prowadzący zajęcia może uznać również inne formy usprawiedliwienia niż wskazane w ust. 3 niniejszego paragrafu.
5. Student w celu uzyskania zaliczenia z ćwiczeń audytoryjnych musi uczestniczyć w co najmniej połowie zajęć.
6. W przypadku zaistnienia nieusprawiedliwionej nieobecności na zajęciach student zobowiązany jest do zaliczenia tych zajęć w formie odpowiedzi ustnej obejmującej całość materiału przewidzianego w sylabusie przedmiotu dla ćwiczeń audytoryjnych po zakończeniu ostatnich zajęć w semestrze.
7. Student zobowiązany jest nadrobić we własnym zakresie zagadnienia omawiane na zajęciach na których był nieobecny.

§2 Obowiązki studenta

1. Student zobowiązany jest być przygotowywanym na każde zajęcia.
2. Student zobowiązany jest posiadać wiedzę z zakresu wymagań wstępnych i dodatkowych wskazanych w sylabusie przedmiotu.
3. Student zobowiązany jest znać zagadnienia omawiane na wszystkich ćwiczeniach audytoryjnych i wykładach poprzedzających zajęcia oraz zagadnienia zadane do samodzielnego przygotowania przez prowadzącego na dane zajęcia.
4. Skutkiem naruszenia przez studenta ust. 1-3 niniejszego paragrafu jest ocena niedostateczna z aktywności, stwierdzana przez prowadzącego.

§3 Ocena postępów kształcenia

1. Określa się następujące sposoby oceny postępów kształcenia studenta:

- a) kolokwia,
 - b) pisemne prace kontrolne,
 - c) odpowiedź ustna,
 - d) prace domowe,
 - e) prace na zajęciach,
 - f) aktywność na zajęciach.
2. Kolokwia zapowiadane z wyprzedzeniem co najmniej tygodniowym i obejmują partie materiału wskazane przez prowadzącego zajęcia.
 3. Pisemne prace kontrolne nie są zapowiadane i obejmują materiał omawiany na trzech zajęciach bezpośrednio poprzedzających zdarzenie.
 4. Odpowiedź ustna odbywa się na zajęciach i obejmuje materiał omawiany na trzech zajęciach bezpośrednio poprzedzających zdarzenie.
 5. Prace domowe wykonywane są w domu.
 6. Prace na zajęciach są to wszelkie zadania zlecone przez prowadzącego w toku zajęć.
 7. Aktywność na zajęciach jest to forma dodatkowej aktywności studenta.
 8. Studentowi, który nie uzyskał zaliczenia z kolokwium przysługuje prawo do poprawkowego zaliczenia. W przypadku nie uzyskania zaliczenia z kolokwium poprawkowego, kolejne poprawkowe zaliczenie nie przysługuje.
 9. Student, który uzyskał ocenę niedostateczną z którejkolwiek z form oceny wskazanych w ust. 1 pkt b-f niniejszego paragrafu ma prawo do poprawkowego zaliczenia w formie poprawkowej odpowiedzi ustnej. Poprawkowa odpowiedź ustna obejmuje całość materiału wskazanego w sylabusie przedmiotu dla ćwiczeń audytoryjnych. W przypadku nie uzyskania zaliczenia z poprawkowej odpowiedzi ustnej, kolejne poprawkowe zaliczenie nie przysługuje.
 10. Wszelkie kolokwia poprawkowe i odpowiedzi ustne poprawkowe odbywają się po zakończeniu ostatnich zajęć w semestrze
 11. Jeżeli w trakcie procedury zaliczania prowadzący zajęcia stwierdzi niesamodzielną pracę studenta lub korzystanie przez niego z niedozwolonych materiałów, student otrzymuje ocenę niedostateczną z tego zaliczenia.

§4 Zaliczenie

1. W celu uzyskania zaliczenia student musi uzyskać pozytywne oceny z wszystkich form oceny postępów kształcenia wskazanych w paragrafach wcześniejszych oraz spełniać warunek wskazany w §1 ust. 5 oraz §1 ust. 7.
2. Ocena końcowa z ćwiczeń audytoryjnych obliczana jest zgodnie ze wzorem:
Ocena końcowa z ćwiczeń audytoryjnych = $0,3 \cdot \text{ocena z kolokwium nr 1} + 0,3 \cdot \text{ocena z kolokwium nr 2} + 0,4 \cdot \text{średnia ocen z pozostałych form oceny postępów kształcenia}$
3. W przypadku zaistnienia nadzwyczajnych okoliczności prowadzący może podwyższyć ocenę wskazaną w ust. 2 niniejszego paragrafu.

§5 Egzamin

Student, który nie uzyskał zaliczenia zajęć w terminie podstawowym, ma prawo po jego uzyskaniu

przystąpić do egzaminu w terminach poprawkowych. Jeżeli student nie uzyskał zaliczenia zajęć do czasu terminów poprawkowych egzaminu, brak zaliczenia nie usprawiedliwia nieobecności na egzaminie i skutkuje utratą wszystkich terminów egzaminów, które odbyły się przed uzyskaniem zaliczenia.

§6 Przepisy końcowe

W sprawach nieuregulowanych niniejszym regulaminem mają zastosowanie przepisy Regulaminu Studiów Pierwszego i Drugiego Stopnia Akademii Górniczo-Hutniczej im. Stanisława Staszica w Krakowie.

Nakład pracy studenta (bilans punktów ECTS)

| Forma aktywności studenta | Obciążenie studenta |
|---|---------------------|
| Udział w wykładach | 42 godz |
| Udział w ćwiczeniach audytoryjnych | 28 godz |
| Dodatkowe godziny kontaktowe z nauczycielem | 20 godz |
| Przygotowanie do zajęć | 20 godz |
| Wykonanie projektu | 20 godz |
| Samodzielne studiowanie tematyki zajęć | 20 godz |
| Egzamin lub kolokwium zaliczeniowe | 4 godz |
| Sumaryczne obciążenie pracą studenta | 154 godz |
| Punkty ECTS za moduł | 6 ECTS |